

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 25. czerwca 1901.

Treść: № 74. Ustawa o należnościach od przeniesienia majątku.

74.

Ustawa z dnia 18. czerwca 1901,

o należnościach od przeniesienia majątku.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

I. Należności od nieruchomości.

§. 1.

Od przeniesienia własności nieruchomości opłaca się oprócz należności, przypadających od czystej wartości darowizny albo od przeniesienia majątku z powodu śmierci, jeszcze następujące należności, a mianowicie:

1. Gdy przeniesienie następuje
 - z rodziców na dzieci prawe lub nieprawe albo na potomków tychże i odwrotnie;
 - z rodziców na osoby z ich dziećmi małżeństwo zawierające lub związkiem małżeńskim już połączone;
 - z ojczyma i macochy na pasierbów i pasierbice a z przysposobicieli na dzieci przybrane;
 - między małżonkami, którzy nie są ani separowani ani rozwiedzeni;
 - między zaręczonymi na mocy kontraktu przedślubnego,
- i to bez różnicy, czy idzie o przeniesienie z powodu śmierci, czy o przeniesienie na mocy odpłatnej lub nieodpłatnej czynności prawnej między żyjącymi:

- a) jeżeli wartość nie przewyższa 30.000 koron — 1 od sta,

- b) jeżeli wartość przewyższa 30.000 koron — $1\frac{1}{2}$ od sta wartości;
2. gdy z powodu śmierci albo na mocy nieodpłatnej czynności prawnej między żyjącymi przenosi się własność na inne osoby, jak na wymienione pod l. 1:

- a) jeżeli wartość nie przewyższa 20 000 koron — $1\frac{1}{2}$ od sta,
- b) jeżeli wartość przewyższa 20.000 koron — 2 od sta wartości;
3. gdy na mocy odpłatnej czynności prawnej między żyjącymi przenosi się własność na inne osoby, jak na wymienione pod l. 1:

- a) jeżeli wartość nie przewyższa 10.000 koron — 3 od sta.
- b) jeżeli wartość przewyższa 10.000 koron, a dochodzi co najwyżej do 40.000 koron — $3\frac{1}{2}$ od sta,
- c) jeżeli wartość przewyższa 40.000 koron — 4 od sta wartości.

Od nieodpłatnego po części przeniesienia między żyjącymi w wypadkach, wymienionych pod l. 2, uiszcza się z tytułu należności od nieruchomości łącznie z należnością, ustanowioną w pozycji 91 B taryfy do ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, kwotę, która nie może być nigdy mniejszą, jak przypadająca według l. 3 za przeniesienie w zupełności odpłatne.

Jeżeli nieruchomość, która przeszła na kogoś z powodu śmierci, w przeciągu lat dwu po otwarciu spadku w skutek śmierci albo na mocy czynności prawnej między żyjącymi dalej przeniesioną zostaje, w takim razie należność, przypadająca według l. 1 albo 2 za pierwsze przeniesienie, wlicza się w należność, uiszczyć się mającą w myśl niniejszego paragrafu za drugie przeniesienie.

§. 2.

Jeżeli przedmiotem przeniesienia jest budynek, przez właściciela całkiem lub po części używany, albo realność na cele rolnicze przeznaczona, którą uprawia właściciel, względnie jego rodzina osobiście, przy pomocy sług lub wyrobników albo bez takiej pomocy, lub też taka realność, która tylko dlatego nie jest uprawiana w sposób powyższy, ponieważ popadła w egzekucję lub ponieważ właściciel zostaje pod opieką lub kuratelą, natenczas opłaca się w następujących wypadkach zamiast należności ustanowionych w §. 1, lecz bez naruszenia postanowienia co do wliczenia, zawartego w §. 1. ustęp ostatni, następujące należności:

1. Gdy się przenosi na jedną z osób w §. 1, l. 1, wymienionych:

- a) jeżeli wartość nie przewyższa 5000 koron, nie opłaca się żadnej należności od nieruchomości,
- b) jeżeli wartość przewyższa 5000 koron, jednak nie przewyższa 10.000 koron, opłaca się $\frac{1}{2}$ od sta wartości.

2. Gdy przeniesi nie następuje na inne osoby, jak wymienione w §. 1, l. 1, a takowe nieruchomości używają również w sposób powyżej wskazany:

- a) jeżeli wartość nie przewyższa 5000 koron, połowę,
- b) jeżeli wartość przewyższa 5000 koron, jednak nie przewyższa 10.000 koron, trzy czwarte pozycji należności, ustanowionych w §. 1, l. 2 i 3.

Przy odstąpieniu domu lub posiadłości ziemskiej, używanych w sposób powyżej wskazany, na dziecko prawe lub nieprawe albo na osobę z tem dzieckiem małżeństwo zawierającą lub związkiem małżeńskim już połączoną, na pasierba lub pasierbicę albo na dziecko przysposobione właściciela, należy wartość wymówionego dożywocia na korzyść osoby przynoszącej obliczyć tylko w wysokości pięciokrotnej rocznego świadczenia. To samo obowiązuje, jeżeli zastrzeżenie dożywocia uczynione zostało na korzyść małżonka tego z rodziców, który przenosi, albo ni-podzielnie na korzyść obojga rodziców na czas ich życia. Jeżeli przy takich odstąpieniach zawarowano także na rzecz rodzeństwa odbiorcy czasowe zastrzeżenia, należy je także obliczyć w pięciokrotnej wartości rocznego świadczenia, o ile w myśl §. 16, lit. e) ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, oszacowanie nie ma nastąpić według trzechkrotnej wartości świadczenia.

§. 3

Od przeniesienia budynków, którym jako budynkom novo postawionym albo przebudowanym przyznane zostało całkowite uwolnienie od podatku na pewien okres czasu — przyczem kwestyę, czy chodzi o budynek nowy czy przebudowany, należy rozstrzygać w myśl §. 1, lit. a) i b) ustawy z dnia

25. marca 1880, Dz. u. p. Nr. 39 — nie będą opłacane należności w §. 1, l. 3 przewidziane, lecz na omiast $2\frac{1}{2}$ od sta wartości, jeżeli od ostatniego przeniesienia dotyczącego gruntu pod budowę upłynęło co najwięcej lat cztery, zaś 3 od sta wartości, jeżeli od ostatniego przeniesienia dotyczącego gruntu pod budowę upłynęło więcej jak cztery, jednak nie więcej jak sześć lat, i o ile budynek nowy lub przebudowany został w przeciągu rzeczonych okresów wykończony i do użytku przyrządzony.

Jeżeliby jednak według §. 2, l. 2, w związku z §. 1, l. 3, wypadła niższa stopa odsetkowa, to w takim razie należność ma być obliczona według tej niższej stopy.

Jeżeli przeniesienie budynków tego rodzaju następuje wspólnie z przeniesieniem innych budynków, co do których wymienione powyżej warunki nie ziszczają się, to stopa $2\frac{1}{2}$ od sta, a względnie 3 od sta, stosuje się tylko do tych pierwszych budynków. Wartość budynków, którym w tym przył padku stosownie do pierwszego ustępu mają być przyznane dobrodziejstwa, oblicza się — o ile wszystkie budynki przedmiotem przeniesienia będące podlegają podatkowi czynszowemu — w ten sposób, że wartość wszystkich przeniesionych budynków rozkłada się według stosunku, jaki zachodzi między całorocznym, niepłatnym podatkiem czynszowym, przypadającym na budynki, dobrodziejstwem objęte, a roczną kwotą wziętego na przepis podatku czynszowego, przypadającego na te budynki, którym to dobrodziejstwo nie służy.

Jeżeli chodzi o budynki, tylko czynszowemu podatkowi podlegające, a zarazem o budynki, czynszowemu i klasowemu podatkowi podlegające, to wartość ich oblicza się w taki sam sposób, biorąc za podstawę stopy taryfowe podatku klasowego, przypadające według katastru na te budynki.

Stopa $2\frac{1}{2}$ od sta, względnie 3 od sta, stosuje się tylko do przeniesienia, które nastąpiło bezpośrednio po postawieniu nowego budynku albo po przebudowaniu.

Prośbę o przyznanie rzeczzonego dobrodziejstwa winna strona z dołączeniem potrzebnych dowodów wnieść do władzy skarbowej najpóźniej do dni 30 po zawarciu dotyczącego aktu prawnego.

Jeżeli strona nie może okazać urzędowej decyzji, tyczącej się uwolnienia budynku od podatku na pewien okres lat, a tem samem uwolnienie to udowodnione być nie może, to w takim razie wymiar należności ma nastąpić bez przyznania takiego dobrodziejstwa.

Jeżeli jednak podanie, wniesione we właściwym czasie, zostanie w przeciągu trzechletniego okresu, ustanowionego w §. 77 ustawy z dnia 9. lutego 1850, uzupełnione przedłożeniem decyzji, na mocy której czasowe uwolnienie od podatku co do całego budynku przyznane zostało, i jeżeli z tej

decyzji pokaże się, że budowa ukończona została w okresie w ustępie pierwszym wyznaczonym, to w takim razie należy, o ile także inne warunki w pierwszym ustępie podane się ziszcza, przyznać zwrot wynikającej nadwyżki, a względnie jej odpisanie.

§. 4.

Do należności w §§. 1, 2 i 3 ustanowionych, dalej do należności według pozycji 45 *A b* taryfy do ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, nie dolicza się dodatku rządowego.

§. 5.

O ile według §§. 1 i 2 niniejszej ustawy albo według Najwyższego postanowienia z dnia 11. stycznia 1860, obowiązującego dla Tyrolu i Vorarlbergu, stopa procentowa należności, względnie uwolnienie pewnego przeniesienia od należności zawisa od pewnego stopnia wartości, natenczas w wypadkach, w których nieoddzielone części (części idealne, §. 361 p. k. u. c.) jakiejś nieruchomości są przedmiotem przeniesienia, rozstrzyga wartość przeniesionych nieoddzielonych części, a nie wartość całej nieruchomości.

Jeżeli ogólna wartość nieruchomości lub części nieruchomości, przeniesionych w ciągu jednego roku na mocy dobrowolnych czynności prawnych między żyjącymi przez tego samego przenoszącego na tego samego odbiorcę, przekracza stopień wartości, przyjęty w celu wymierzenia należności od jednego z tych przeniesień, to w takim razie należności wymierza się podług wartości ogólnej, a przeto, jeżeli do rzeczonych przeniesienia zastosowana była niższa stopa procentowa, lub jeżeli było mu przyznane uwolnienie, utracą się te korzyści

§. 6.

Ustanowioną w uwadze 3 do pozycji 91 i w uwadze 1 do pozycji 106 *B* taryfy do ustawy z dnia 9. lutego 1850 osobną należność procentową od nieodpłatnego przeniesienia służebności użytkowania lub używania rzeczy nieruchomości znosi się.

Jeżeli przeniesienie następuje na mocy czynności prawnej odpłatnej, to takowa nie podlega ustanowionej w pozycjach 39 i 55 taryfy do ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, 3 1/2-procentowej należności, lecz natomiast należności według skali II od wartości wspomnianych służebności.

Wpisy do ksiąg hipotecznych celem nabycia służebności użytkowania albo używania jakiejś rzeczy nieruchomości albo też jakiegos uprawnienia z tą służebnością na równi będącego, nie podlegają nadal należności podług lit. *A* pozycji 45 taryfy do ustawy z dnia 13. grudnia 1862, lecz podług lit. *B*, i to bez uszczuplenia uwolnienia, służącego ewentualnie podług lit. *D* tejże pozycji taryfy.

§. 7.

Jeżeli rzecz, należąca do spuścizny, która spadła na kilku dziedziców, zostanie przed przyznaniem spadku przez jednego z uczestników nabyta w całości albo też w takiej części, która mu się nie należała już z tytułu prawa dziedziczenia, nie uważa się tego we względzie wymiaru należności za nową czynność prawną.

§. 8.

Umowy, mocą których poszczególne rzeczy albo cały majątek dzieli się między współwłaścicieli, nie są przedmiotem należności od przeniesienia, o ile przytem każdy z uczestników tylko tyle otrzymuje, ile odpowiada wartości jego udziału w poszczególnej rzeczy, a względnie w całym majątku.

Jeżeli jednak jednemu uczestnikowi przydzielono więcej, niż wynosi wartość czysta jego udziału i ciężary przez niego przyjęte, na przedmiocie działu ciążące, natenczas zwyczajka nabytku podlega należności od przeniesienia majątku. Jeżeli w takim wypadku dotyczący uczestnik nabywa rzeczy, podlegające opłacie od przeniesienia według różnych stóp należności, to za zwyczaj nabytku w powyższem rozumieniu należy zawsze uważać te rzeczy, które podlegają niższej należności.

§. 9.

Wymierzanie należności od przeniesienia prawa własności rzeczy nieruchomości, jakoteż uwalnianie przeniesienia tego rodzaju od należności na zasadzie §. 2, l. 1, lit. *a*), należy wyłącznie do władz skarbowych.

Blższe postanowienia w tym względzie wydane będą w drodze rozporządzenia.

§. 10.

Rozdział II rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 3. maja 1850, Dz. u. p. Nr. 181, §. 2, punkt 5, dalej §§. 3, 4 i 5 rozporządzenia cesarskiego z dnia 19. marca 1853, Dz. u. p. Nr. 53, wreszcie §§. 1 aż do 5 ustawy z dnia 31. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 53, uchyła się. O ile zresztą §§. 1 aż do 9 niniejszej ustawy nie zawierają odmiennych postanowień, stosują się do przeniesień tamże wzmiankowanych ogólne przepisy ustaw o należnościach.

II. Zabezpieczenie należności spadkowych.

§. 11.

Jeżeli najpóźniej w ciągu dwunastu miesięcy, licząc od dnia otwarcia spadku, nie będzie przedłożony wykaz spadku, potrzebny do wymierzenia należności, w takim razie za czas od upływu tego terminu aż do chwili płatności należności (§. 60 ustawy z dnia 9. lutego 1850), zapłacić należy po

cztery od sta rocznie od obliczyć się mającej sumy ogólnej należności za przeniesienie spadku.

Jeżeli obowiązany do opłacenia należności dowiędzie się o otwarciu spadku później, aniżeli w dniu otwarcia się onegoż, albo jeżeli już po przedłożeniu wykazu spadku znajdzie się jakiś majątek spadkowy, o którym pierwiej nie wiedziano, wtedy termin dwunastomiesięczny upływa od dnia, w którym obowiązany o tem otwarciu się dowiedział. Jeśli jest kilka osób obowiązanych solidarnie do opłacenia należności, to dla rozpoczęcia się biegu wspomnianego terminu wystarcza ta okoliczność, że przynajmniej jedna z nich o otwarciu spadku otrzymała wiadomość.

Obowiązany do uiszczenia należności może się od obowiązku opłacenia rzeczonych odsetek uwolnić w ten sposób i o tyle, o ile na rachunek należności obliczyć się mającej złoży w kasie rządowej pewną kwotę.

§. 12.

Skoro tylko wykaz spadku przedłożony został, a władza skarbową może przytoczyć takie okoliczności, które uzasadniają przypuszczenie, że majątek został wykazany mylnie albo niepełnie i że obowiązany do przedłożenia wykazu wiedział o mylności albo niepełności wykazu majątku, natenczas może ona w sądzie spadkowym uczynić wniosek, żeby od obowiązane go do wykazania odebrano przysięgę wyjawienia.

Wniosek taki można uczynić najpóźniej w ciągu dwóch lat po przyznaniu spadku i tylko za upoważnieniem Ministra skarbu, które sądowi należy wykazać.

Sąd winien w tym względzie poczynić potrzebne dochodzenia według zasad postępowania w sprawach niespornych, w szczególności także przesłuchać spadkobiercę.

W wydanej na wniosek uchwale winien sąd, jeżeli do wniosku się przychyła, ułożyć po staranem rozważeniu stosunków, o które w danym razie chodzi, rotę przysięgi, która powinna zawierać wzmiankę o przedłożonym wykazie spadku i zastrzeżenie przeciw świadomie popełnionemu zatajeniu części majątku zeznać się mających.

Do odpięrania uchwały sądowej stosują się postanowienia §§. 9 aż do 11, dalej 14 aż do 16 patentu cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208. Wykonanie przysięgi może nastąpić dopiero wtedy, gdy uchwała, którą złożenie przysięgi wyjawienia zarządzone zostało, stanie się prawomocną.

Obowiązanemu wolno przy przesłuchaniu, poprzedzającym złożenie przysięgi, szczegóły wykazu spadku sprostować albo uzupełnić, w którym to wypadku co do przedmiotów później zeznanych nie ma mieć miejsca postępowanie według ustawy karnej o przestępstwach skarbowych

Jeżeli obowiązany nie stawi się na terminie wyznaczonym do wykonania przysięgi bez należytego usprawiedliwienia się, albo wzbrania się przysięgać, sąd ma na wniosek nałożyć nań karę pieniężną od 25 do 100 koron. Na to postanowienie ustawy należy w uwiadomieniu urzędowym o zarządzeniu terminu do złożenia przysięgi szczególnie zwrócić uwagę obowiązanego. Tak samo winien sąd w dalszym toku sprawy, ilekroć na wniosek władzy skarbowej wyznacza nowy termin do odebrania przysięgi, zagrozić nową, coraz wyższą karą pieniężną i takową w razie niezłożenia przysięgi rzeczywiście nałożyć; postępowanie zaś to ma się tak długo powtarzać, dopóki ogólna kwota kar pieniężnych nie dojdzie do sumy, odpowiadającej według uznania sądu zachodzącym w tym przypadku okolicznościom. Pod żadnym warunkiem nie może ogólna kwota tych kar przekraczać sumy 50.000 K.

Obowiązany może każdej chwili zwrócić się do sędziego, przeprowadzającego postępowanie spadkowe, z wnioskiem, aby przypuścił go do złożenia nakazanej mu przysięgi. Wniosek ten należy bez dalszego postępowania uwzględnić.

Jeżeli postępowania spadkowego nie przeprowadza jakiś c. k. sąd, wtedy władza skarbową ma wniosek na odebranie przysięgi uczynić w sądzie powiatowym miejsca zamieszkania obowiązane go, a do tegoż sądu należy także wydanie uchwały w tym względzie.

Kary pieniężne, na podstawie powyższych postanowień nałożone, przypadają na rzecz funduszu ubogich tego miejsca, w którym obowiązany ma stałe zamieszkanie; gdyby zaś na obszarze, w którym obowiązany niniejsza ustawa, nie było wiadome miejsce stałego zamieszkania obowiązane go, to kary te przypadają na rzecz funduszu ubogich tego miejsca, gdzie ma siedzibę sąd, do którego należy uchwalenie odebrania przysięgi na zasadzie dotyczącego wniosku.

§. 13.

Darowizny, które spadkodawca poczynił nie dawniej jak na dwa miesiące przed śmiercią, wlicza się w celu wymierzenia należności do spadku, jeżeli z okoliczności wynika, że spadkodawca chciał w ten sposób ominąć przeniesienie w drodze spadkowej i jeżeli należność od nich nie została już uiszczona jako od darowizny między żyjącymi.

Do zwykłych podarunków nie stosuje się ustępu poprzedzającego.

§. 14.

Jeżeli w rozporządzeniu ostatniej woli znajduje się wzmianka o jakimś nadaniu bezpłatnem, które spadkodawca za życia swego uczynił, a nie chodzi przy tem o wypadek w poprzedzającym paragrafie nadmieniony, to o ile należność od takowego jako

od darowizny między żyjącymi nie została uiszczona, i o ile rzekomy odbiorca w ogóle nie zaprzecza otrzymania tego nadania, postąpić należy z takowem pod względem wymierzenia należyłości tak, jak gdyby spadkodawca postanowił je na wypadek swej śmierci.

Tego postanowienia nie należy stosować, jeżeli w sposób na wiarę zasługujący będzie udowodnione, że darowizna nastąpiła istotnie jeszcze za życia spadkodawcy, w szczególności zaś nie stosuje się ono względem tego, co spadkodawca dał jeszcze za życia swojej córce albo wnuczce na posag, swemu synowi albo wnukowi na wyprawę lub też bezpośrednio w tym celu, aby mogli wstąpić do jakiegoś urzędu albo rozpocząć jakikolwiek przemysł, nie mniej też względem tego, co użył na spłacenie długów swego pełnoletniego dziecka (§§. 788 i 790 p. k. u. c.).

§. 15.

Jeżeli spadkodawca w rozporządzeniu ostatniej woli oświadcza, że pewna rzecz ze spuścizny nie jest jego własnością, albo jeżeli takie rzeczy, w szczególności papiery wartościowe albo gotówką, bądź przez oddzielne zachowanie bądź zapomocą napisu oznaczone są jako własność innej osoby, w takim razie oświadczenie lub oznaczenie takie, jeżeli niema innego wiarygodnego dowodu co do okoliczności, że wspomniane rzeczy nie należały do majątku spadkodawcy, nie wpływa na wymierzenie należyłości i należytość od takich rzeczy ściąga się jako od części składowej spadku.

Tego postanowienia nie należy stosować w takim razie, jeżeli spadkodawca był adwokatem, notaryuszem albo powszechnie znanym powiernikiem, nie mniej też, gdy chodzi o papiery wartościowe lub inne przedmioty, oznaczone jako własność osób, które do spadkodawcy zostawały w stosunku najemnym albo służbowym, albo też osób, z którymi łączył spadkodawcę stosunek zaufania lub pełnomocnictwa; wypływający z jego powołania, urzędowego stanowiska albo zajęcia.

§. 16.

O ile chodzi o sprawdzenie faktów, które według §. 13 mają rozstrzygające znaczenie albo o wiarygodne stwierdzenie, przewidziane w §§. 14 i 15, można wyjednać u dotyczącego sądu, aby co do pewnych ważnych w tym względzie okoliczności przesłuchał stronę pod przysięgą, tudzież odebrał zeznania świadków, również pod przysięgą.

Prośbę, która winna zawierać przedmiot zadawania pytań, ma strona wnieść do właściwej władzy skarbowej. Na podstawie tej prośby winna władza

skarbową w sądzie powiatowym, który ma siedzibę w miejscu zamieszkania osoby przesłuchać się mającej, uczynić wniosek na przeprowadzenie dowodu i przytoczyć przy tem okoliczności, o których udowodnienie chodzi.

O zarządzeniu terminu do przeprowadzenia dowodu należy uwiadomić nie tylko stronę, lecz także właściwą władzę skarbową, której tak samo jak stronie służy prawo wysłania na termin zastępcy i zadawania pytań.

Przeciw ostatecznej decyzji władzy skarbowej wolno wnieść zażalenie do Trybunału administracyjnego.

§. 17.

Do uiszczenia należyłości od części składowych majątku, w §§. 13, 14 i 15 wymienionych, obowiązany jest wyłącznie ich nabywca.

§. 18.

Części składowe majątku, oznaczone w §§. 13, 14 i 15, należy, o ile spadkobierca ma o nich wiadomość, wstawić w celu wymierzenia należyłości do wykazu spadku albo równocześnie z przedłożeniem onegoż wyjawić bezpośrednio władzy skarbowej.

III. Postanowienia przejściowe i końcowe.

§. 19.

Od przeniesień nieruchomości w Tyrolu i Voraribergu, które się zdarzą aż do 5. października 1909 włącznie, uiszczane będą zamiast należyłości ustanowionych w §. 1, l. 2, lit. b) i l. 3, lit. c), w wysokości 2 i 4 od sta, tylko należytości w wysokości 1 1/2, a względnie 3 1/2 od sta.

§. 20.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia; tego samego dnia traci moc obowiązującą rozporządzenie cesarskie z dnia 16. sierpnia 1899, Dz. u. p. Nr. 158.

§. 21.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Ministrowi skarbu i Ministrowi sprawiedliwości.

Schönbrunn, dnia 18. czerwca 1901.

Franciszek Józef r. w.

Koerber r. w.

Böhm r. w.

Spens r. w.

